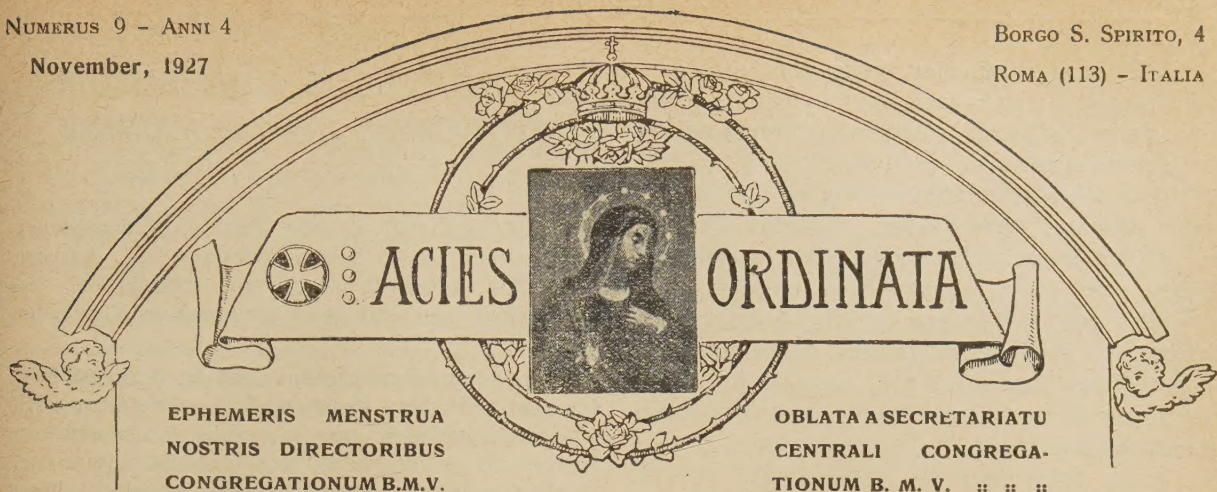

Manuscripti instar, ad usum Nostrorum tantum

PP. PIUS XI DE CONGREGATIONIBUS MARIANIS

Ad Administratorem Apostolicum,

Epp. Sigism. Waitz,

Oeniponte in Austria.

Ill.mo et Rev.mo Domine,

Particulari cum gaudio S. Pater didicit, durante Octava Assumptionis B. Virginis, permultos directores dioecesanos et locales CC. marianarum, praesertim ex Austria, Germania, Helvetia, Hollandia in ista urbe sub praesidio Excellentiae Tuae conventuros esse.

Sanctitas Sua, considerans quam salutare foret consilium huius coetus, quantique momenti pro maiore in dies emolumento florentium iam CC. mar. istius regionis, cupiensque ut hac occasione non desit verbum Suum exhortatorium, mihi benigne mandavit, ut exprimerem Excellentiae Tuae amplissimam Suam approbationem cum augurio pro eius felici successo.

Augustus Pontifex optime novit organisationem et statum actualem magnificum istarum CC.; sed maxime Ipsi consolationi est **spiritus supernaturalis** quo informantur et pervaduntur, quique iuvenibus sodalibus istam **solidam pietatem et fortitudinem characteris** confert quo suo tempore fiunt **exempla fulgida virtutis** et, data occasione, etiam **martyres**, sicuti his temporibus accidisse vidimus in Republica Mexicana. In memoriam revocare reapse iuvat quomodo die 3 ianuarii huius anni in urbe Leon tamquam victimae persecutionis quattuor iuvenes ceciderunt acclamantes « *Christum Regem* », qui pertinebant omnes ad C. marianam quam Societas Iesu secundum suam antiquam traditionem in illa urbe erexerat et dirigebat. Iosephus Valencia Gallardo, Salvator Vargas, Ezechiel Gomez et Nicolaus Navarro, mar-

tyres fidei, in C. mariana, schola efficacissima Matris Dei, didicerunt amare virtutem et Ecclesiam, ibique obtinuerant heroicam fortitudinem sacrificii supremi pro Iesu.

In eadem schola bene directa secundum **sapientes leges et sanctas traditiones**, etiam dilecti iuvenes terrarum centralis Europae discent easdem virtutes et evadent **propugnatores fidei** quando Dominus ab ipsis poposcerit idem sacrificium. Nam, ut CC. floreat, constat maximi momenti esse quod directores sciant eas bene dirigere et gubernare, ita ut earum salutaris in societatem influxus maximam partem **ab opere directorum dependeat**. Qui norunt prudenter dirigere pretiosas energias erumpentes ex anima iuvenili, absque dubio a iuvenibus obtinebunt quantum desiderant; non solum **pietatem internam et individualem**, sed etiam illa **opera zeli et apostolatus** quae semper quasi naturales et proprii flores huius horti mystici Mariae extiterunt.

Quapropter magnae utilitatis est quod praesides operum intrinsece consimilium inter se conveniant, tractentque varias quaestiones cum suo munere connexas, quo fit **ut procedere possint uniti** et absque incertitudine nimis communi inter illos qui sibi solis suaeque experientiae personali, saepe nimis angustae et insufficienti, relictii sunt.

Valde conveniens etiam apparet selectus loci istius conventus, in domo dedicata S. Petro Canisio (1), magno servo Mariae, infatigabili apostolo Germaniae, qui CC. iam ab earum initio magni fecit, earum maximum perspexit momentum, easque in collegiis istarum urbium propagavit.

(1) Consessus habebatur in convictu theologico nostro a S. Petro Canisio appellato in urbe Oeniponte (Innsbruck). Cf. "Congressus Directorum etc.", p. 65, infra.

S. Pater ergo utilitatem huius conventus gaudens prospicit et vota facit ut illum habeat successum quem desiderant eius fervidi promotores et bene meritis praeses.

Quae vota, ut efficaciora evadant utque conventus maiores ferat fructus, Augustus Pontifex ex animo impertitur **benedictionem apostolicam** Excellentiae Tuae, promotoribus congressus et omnibus sacerdotibus praesentibus, hisque **facultatem** facit hanc benedictionem quocumque die post reditum impertiendi CC., quarum directores sunt. Certiorem faciant dilectissimam iuventutem de a more paterno quo S. Pater ipsos fovet. de laeta spe quam Ipse nutrit de ipsorum CC., necnon de Sua sollicitudine ut formari se sinant secundum **ideale typicum et traditum** veri congregantistae mariani, iuxta eorum exemplar et magistrum, angelicum S. Aloisium Gonzaga.

* * * * *

Card. GASPARRI

Ex aedibus Vaticanis, die 2 aug. 1927.

SS. PONTIFICIS ERGA SODALES GRATITUDO

Quum Congregationes Marianae Statuum Foederatorum Americae Septentrionalis pecuniam ab illis promissam abhinc paucis annis ad Aedes pro Catacumbis S. Calixti apud Romam construendas nuper integre solvissent, SS. Pontifex Pius XI gratissimus librum eximium qui auctore RR. DD. Iosepho Wilpert, de Catacumbis tractat, ex sua bibliotheca privata desumpsit ac A. R. Patri Generali Nostro transmisit ut cuidam Collegio Societatis in Statibus Foederatis applicaretur.

Hic autem, bonum commune Congregationum illarum promovere quam maxime volens, donum illud insigne Collegio Maximo S. Ludovici Provinciae Missouriianae applicavit, quod eadem in urbe sedem habeat redactio periodici "*The Queen's Work*", qui pro omnibus Congregationibus Marianis Statuum Foederatorum editur. Liber ipse, cui titulus "*Le Pitture delle Catacombe Romane*", publici iuris anno 1903 factus, duobus voluminibus constat in quibus clarissimus auctor imagines pictas quae in catacumbis illo tempore cognitae erant, fidelissime reprod.uxit et commentario explicavit.

RR. DD. **Henricus Doering, S. J., Archiep. Madytensis, Vicar. Apost. Hiroshimensis (Iaponia)** hoc anno scripsit:

"Animum omnino abducere nequeo a cogitatione, divinam providentiam Societatem reduxisse in Iaponiam, ut media quae nobis specialia sunt, sc. exercitia et congregationes marianas, fiant instrumentum grande ad convertendam Iaponiam. Nondum notae sunt Congregationes. Interim turbae christianorum minores sunt; postquam vero creverint, tum etiam CC. introducendae erunt."

(V. "*Aus der Provinz*," p. 237).

CONGRESSUS PRAESIDUM DIOECESIS HARLEMENSIS

Die 17 Maii 1927, in urbe Haarlem, primum concilium habitum est 90 circiter praesidium CC. marianum, suffultum benedictione paterna episcopi loci. Sessionis praesidium erat apud plebanum ecclesiae cathedralis.

Conspectus Sodalitatum MM in dioecesi harlemensi a P. Jac. Mulders, S. I., praesentatus est.

Affirmat multifaria nuda et consilia, hic plentia, tot fore semina fructus centuplices redditura. Dicere licet Haarlemi dioecesim praecipuam esse ex ceteris, quum contineat maxima Neerlandiae oppida, in quibus fere omnes in cura animarum quaestiones, graves ac difficiles, quae responsum exigunt, agitantur. Cum hodie appareat praepotens quam sit sodalitas mariana in cura quotidiana animarum, non modo utile sed et necessarium visum est hunc conventum haberi.

Secretarius tunc dedit conspectum, ex quo adducimus hic tantum numeros congregationum urbium maiorum.

	Vir.	Mulier	Iuv.	Puell.	Sacerd.	Univ.
Amstelodamum . . .	8	11	24	22	1	66
Roterodamum . . .	4	3	11	6	1	25
Haga-Comitis . . .	7	8	16	17	1	49

Enumerantur in tota dioecesi 245 sodalitates (inter quas 4 sacerdotum).

Edit Secretariatus duas ephemerides menstruas, quibus tituli "*Omhoog*" (pro sexu masculino) et "*Ave Maria*" (pro feminis et puellis). Harum ephemeridum lectores enumerabantur circiter octo millia in 107 ex 245 sodalitatibus. Ipsa "*Directeurentijdschrift*" a 112 sacerdotibus in hac dioecesi legitur. Exigui isti numeri nondum concordant cum signo: "*Nullus congregatus absque ephemeride congregationis.*"

Constat multas animas ope C. mar. esse retentas ab huius mundi illecebris. **Pro certo habendum C. omnia dare posse, quorum catholicus**, sive vir est sive femina, sive iuvenis sive puella, **his temporibus indiget**. Egregio modo attingere hoc potest, cum intra Ecclesiam sit institutum, quod secundum sua statuta, suam formam, suam denique structuram et dispositionem, totam educationem formationemque conficere potest, utpote amplectens totum hominem. Imprimis autem dicendum est C. mar. satis esse practicam, generosam, modestam, prudentem. Nemo autem ei in vitium vertat, quod ipsa exigit, quae exigere queat debeatque; quod deinde necem sibi consciscere recusat, quod faceret, si acciperet aspectum, quem nonnulli non vocati ei tribuere volunt, imaginis scilicet depravatae.

Addidit orator aliqua consilia, ut CC. florent: *Congregationes sint ut sunt, aut non sint*. Aliquando vituperationes audivimus C. non habere *vivendi regulam*. Categorice "*nego totum*" respondendum est. Sed causa huius vituperationis interdum aderat. Nimiae nempe habebantur sodalitates, quae merae societates orantes erant effectae, ideo quod regulae non nisi obiter aut omnino non notae erant et secundum eas nemo vivebat.

Dirigatur igitur C. mar. secundum sua statuta! Memores sint omnes **declarationis** factae die 8 Nov. 1912 **ab omnibus episcopis Neerlandiae**, scribentibus: "Cum regulae congregationis reformatae non modo genuinum spiritum sed et praxes, experientia probatas, tam egregie reddunt, ut omnibus sodalibus sint *vivendi regula perfecta* viamque tutam praeparent ad *duplicem* verum *finem*, ad vitam scilicet vere christianam et apostolatam laicum, Nos, Neerlandiae congregati Episcopi, ex Nostrae auctoritatis plenitudine plenum Nostrum consensum his reformatis regulis tribuimus. Insuper declaramus Nostram esse *firmam indubitamque voluntatem*, ut hae regulae *omnes* in sodalitates introducantur, apud prime applicantur, adamussim observentur. Etiam nolumus in posterum regulas congregationis typis describi, quae ab exemplo, a Nobis approbato, abhorrent."

Ad quae condicio sine qua non est, ut *praeses statuta, finem formamque huius noverit*. Res in dioecesi hac facilis cum quatuor sacerdotalibus sodalitatibus suis.

Iterum antiquum et multifarium proverbium afferamus: "*Qualis rex talis grex!*" Experientia docet bonum malumque cuiusvis societatis, etiam C. mar., maxima ex parte a praeside pendere. C. organismus est, cui **praeses** det sanguinem, vitam, incrementum, fertilitatem. Quam ob rem:

a) Sciat se eximia fungi dignitate: Mariae scilicet, vicarii! Eiusdem Virginis vicem gerens sodales sibi commissos, ducat, foveat diligatque.

b) Memor sit se supremam auctoritatem detinere, se esse liberum, autonomum atque independentem. Qua voce omnino non tyrannis quaedam intelligatur. Officia iuraque semper in statutis reperiuntur.

c) Conscius denique sibi sit officii sui. Ut cum Tarsensi loquamur: "*Omnibus omnia!*" Curans sodalitatem, curans sodalem. Sed meminerit Apostoli verba etiam ad bonum temporale pertinere eius sodalium, quibus consiliarius, adiutor, consolator sit.

d) Tandem sibi conscius sit proprietatum, quae ornare eum debent: bonae scilicet notionis C. m. amoris erga sodalitatem eiusque sodalium, patientiae, prudentiae, strenuitatis immensaeque denique devotionis erga B. Virginem.

Ut complectamur: *Est praeses cor et caput sodalitatis*.

Parochus, quidam loquitur de:

C. m. et de vita religiosa paroeciali.

Vinculum ecclesiam paroecialem inter et mar. C. est naturale, quod probatur praecipue quinque argu-

mentis: 1. Seipsum sanctificare et in alios apostolatam exercere fines sunt quos C. intendit; 2. Quos ut fines consequamur, necesse est regulas innotescere, explanari, applicari eique parere. Mar. C. absque vita regulari est quasi contio tumultuosa. Vana est actio, effectus nullus. 3. C. commode constructa operansque diversis in sectionibus tamquam vis ordinans paroecialis vitae finem propagare potest, sicut Synodus hoc opus definivit: "*bona favere et promovere*." 4. Hoc si C. mar. consequi potest, etiam paroecia florebit, si C. *paroecialis* est studiumque indefessum hunc ad finem tendit. 5. Conventus igitur hic erectionem floremque C., paroecialis potissimum, promoveat, S. Augustini verborum haud immemor: "Duo amores fecerunt duas civitates."

Sequenti oratori agendum erat de **Iuventute catholica per ultimum decennium elapsam**.

P. H. Braun, S. I. sermonem habet de

Formatione religiosa et sociali iuventutis extra-scholaris per C. M.

Tota res in hac materia in voce *curae* culminat. Curam nostram ostendamus, in omnibus, quae ad puerum pertinet, *curam scilicet animarum*. In opusculo "*Praefektenbuch*" P. David dicit: "*Educatio consistit in hoc, quod iuvenem docemus, quo modo viribus, potentiis, propensionibus suis imperet*." Addere liceat: "*secundum doctrinam catholicam*." Ubi igitur puerorum colitur educatio, ibi primum et ultimum sit: ut alantur mens, voluntas animusque, quo puer assuefiat uti sua voluntate sicut Deus statuit: *in ordine ad finem in obedientia sibi conscia*. Regulae C. *omnes* in *obedientiae principio* fundatae sunt. Salva tamen libertate filiorum Dei. Qua fruemur, quando voluptatum tyrannidem eiecimus et motu proprio boni dominium acceperimus. Quamobrem candidatus interrogatur, utrum libera sit animi eius voluntas intrare in sodalitatem plenamque statutis et directori praestare obedientiam. Quare obedientia in C. M. primum locum tenet? Quia vi obedientiae congregatio dare *debet*, quae educationi puerorum necessaria iudicaverit (Reg. Comm., 32, 33); colant sodales libertatem *duce praeside* (reg. 14). C. Mar. non modo praecepta dedisse, sed etiam finem sibi propositum attigisse per aeva historia docet. Non est theoria quaedam, verum systema, praxi adaptatum; praxis autem erat diversa pro temporibus, in quibus conditiones delectabantur; hodie pila, saltus, cinematographum modo eos alliciunt. Attamen C. officium suum non extra donos neglegebat: nonne sodales eximii studiosi erant, merentes summa praemia?

Patronatus et sodalitas instituta sunt, quae formationem nostrorum puerorum spectant. Sicut autem homo, anima et corpore compositus in unam substantiam, non dupliciter se evolvit, ita etiam patronatus et sodalitas se invicem compleant, ut prior in alteram se penetret et vice versa.

Praeses C. puerorum *educator* et *praeceptor* officio suo fungi debet, non fugiens laboris nec quaerens quae sua sunt, sed pueri procurans salutem.

Theses alicuius parochi Amstelodamensis super materiam:

Congregatio Mariana quid sit iuventuti feminae in nostro tempore defectionis in religiosis et moralibus rebus.

1. His defectionis temporibus iuventus feminina plus quam cura usitata indiget.

2. Qui in iuventute feminina firmum amorem erga Deiparam coluerit eam conservabit.

3. C. mar. aptissime ad hoc est instructa et ordinata, quia devotionem, reverentiam et amorem puerilem erga Eam fortiter alit.

4. Quod ut consequatur praeses:

a) ostendat locum omnino unicum, quem B. V. M. tenet in magnis fidei mysteriis;

b) doceat Mariam esse formam perfectam puellae et mulieris.

5. Commendatur, ut cursum Anni ecclesiae praeses teneat et praesertim orationes liturgicas in honorem Matris Dei adhibeat.

Capellani alicuius Scheveningensis erat oratio:

C. mar. et feminae puellaeque apostolatus.

Feminas in societate humana semper peculiarem locum tenuisse constat. Nostris temporibus nonnunquam et virorum vices quadantenus gerunt in sancto servitio, ad quod ab episcopo vocantur, exemplum Christi sequentes, qui mulierum auxilium haud recusabat. Saeculis elapsis in his regionibus, cum Calvinismus Romanae Ecclesiae angusto animo obtreclaret, mulieres devotae, quae begginae vocabantur, sedulissimae sacerdotum adiutrices erant. Quarum memoria per nomina et instituta in variis urbibus adhuc vivit. Defendit thesim hanc: *Sine Maria apostolatus ferax non habetur. Sanctificare se et apostolatam, amore cultuque Mariae "Reginae Apostolorum," C. praecipuum finem esse declarat. Quibus modis sodalitates femininae operatae sint et operari possint, orator late ostendit.*

Alius praeses verba fecit de

Cultu Mariae Virginis in C. M. sodalibus et praeside.

Sequuntur resolutiones:

I) 1. Totus vigor et totus fructus Marianae vitae C. in fideli observatione et praxi C. statutorum antiquorum et approbatorum consistit, quibus omnes mar. CC. Neerlandiae episcopi obligari volunt.

2. "Reformatio" mar. CC. unice consistat in hoc, ut, opus si est, ad C. spiritum primitivae revertamur, qui est spiritus cultus egregii B. V. M., sanctificationis sui sedulae, apostolatusque temporibus accommodati.

3. Cuiusvis C. mar. est internam religiosam vitam procurare. Praesertim sacramentorum receptionem frequentem propaget. C. spiritus apostolicus cum sit, sodalium est strenue collaborare in nostrorum temporum operibus religiosis, socialibus et caritativis. Sectiones ad id commendantur.

4. Si officio suo sublimi grandique C. fungi velit, necesse est et praeses et sodales Deiparam plus solito more colant, eius eximias virtutes imitantes, se omnino ei committentes, se invicem exhortantes, ut pio amore Mariam diligant, imitentur eique serviant.

5. Omnes sodalitates, nulla excepta, secundum statuta, directorium habeant, quod singulis mensibus conveniat, aspirantibus longum probationis tempus (candidaturam) statuatur, conventuum visitationem constantem promoveat et unum alterumve opus apostolicum sibi eligat.

6. Praesidium dies erectionem et florem mar. C., paroecialis praesertim, promoveat, ut inde directe vel indirecte vita religiosa, privatim et publice sursum ducatur.

7. Bona cooperatio ut obtineatur, statutis temporibus unius oppidi aut regionis praesidium dies fiat.

8. C. ephemerides "*Ave Maria*," "*Omhoog*" et "*Directeurentijdschrift*" fortissime fulciri oportet. "*Nullus congregatus absque ephemeride sodalitatis!*"

9. Quaevis sodalitas ad secretariatum generalem annum stipendium, quo in suis variis actionibus uti licet mittat.

II) *Virorum sodalitatam* praecipue est vitam alere intense religiosam. Apostolatus externus hisque respondens temporibus iisdem sodalitatibus res est vitalis. Ex iis enim res sociales vitaeque catholica eximios pugnatore et innocentissimos collaboratores sibi sortientur.

III) *Mulierum, feminarum puellarumque sodalitates* Mariae exemplo existunt sibi pulcherrimum et altissimum esse, ut absconditae femineas virtutes colant; sed et hae apostolatus sibi locum occupent (v. g. operis paramentorum, altarium ornandorum, caritatis, rerum suturarum pro missionibus...), ut verae sint imitatores "*Reginae Apostolorum*."

Praesides CC. mar., Haarlemi congregati, persuasionem suam expressam habere volunt, ut nostris temporibus etiam catholico in fundamento feminae socientur, ut unitis viribus defectioni in religiosis et moralibus, quae feminis et puellis insidiatur, obviam eat. Quas ob causas omnes sodales femineas rogant, ut illis unionibus feminarum et puellarum, quae iis conveniunt, associare se intendant.

IV) Videns quam perutile sit ut iuventus puerilis curis ecclesiasticis gaudeat, prima praesidium dies haerlemensis *Congregationes marianas iuventutis masculini sexus*, propter earum praestantiam totamque earum vim associativam, tamquam auxilium in cura animarum maxime efficax considerat, quapropter enixe commendat, ut CC. iuvenes, ubicumque fieri potest, erigantur, dirigantur et, prout tempus id exiget, instruantur.

GRATIAS PRO OBOLIS

M. H., Nicaragua, 156 L. it.; I. A. G., La Paz, Peru, 50 L. it.; Prof. Dr. A. S., den Haag, Neerlandia, 181,25 L. it.; P. L., Porto Alegre, Brazil, 100 L. it.; I. C., Habana, Cuba, 213,97 L. it.; P. D. W., Feldkirch, 35 L. it.; Secr. CC. m. prov. Cecoslovak, 90,30 L. it.

CONGRESSUS DIRECTORUM OENIPONTE 16-19, VIII. 1927

Festo Assumptionis B. M. V., multi sodales, imprimis tyrolenses, accurrerunt ad academiam marianam qua initium sumpsit **conventus praesidum**. Oratio a P. Stonner habita est hac occasione " *de psychologia devotionis erga B. V.* ".

Die proximo, iterum permulti sodales adstiterunt simili conventui solemniori. Salutem dixerunt congregatis *Epp. loci*. **Dr. Waitz**, qui praeses honoris totius congressus habebatur; *praep. prov. Austriae*, **R. P. Hatttheyer**, qui aequae ac Episcopus, omnibus directorum deliberationibus interfuit. Orationem circa ideam Cjs. et tempora nostra fecit **P. Lippert**, qui insuper adunatis 224 directoribus cotidie vespere puncta meditationis matutinae proposuit.

Ad hunc conventum non solum praesides ex *Austria, Germania, Helvetia*, sed aliqui etiam ex *Belgio, Bulgaria, Cechoslovachia, Gallia, Hispania, Italia, Iugoslavia, Luxemburgo* advenerant; 25 praesides **diocesani** et 77 Patres ex 12 familiis religiosis intererant.

Agebant de his quae sequuntur:

1) C. demonstrata et illustrata ex documentis ecclesiasticis et legibus propriis.

2) C. prout cum suis proprietatibus apparet in historia.

P. Kettenmeyer.

3) Proprietates psychologicae boni praesidis.

4) Methodus directoris in dirigenda C.

5) Fundamentum supernaturale apostolatus congregistarum.

6) Exercitia spiritualia S. P. Ignatii tamquam palaestra apostolatus sodalium laicorum.

7) Apostolatus Sodalium in familia, commercio privato et publico. (**P. J. Finster**).

8) Apostolatus CC. in cura animarum paroeciali.

9) C. virorum tanquam centrum curae animarum. (**P. G. Weh**).

10) Maximum momentum CC. mulierum.

11) C. studiosorum, egregia forma curae iuventutis, nostris temporibus aptissima.

Praesides concioni finem fecerunt S. Sedem rogantes ut sodalibus martyribus mexicanis honores altarium tribuantur et gratias agentes Deo O. M. et P. Georgio Harrasser qui conventum convocaverat et optime praepraeparaverat, et iam per 25 annos ephemeridum CC. mar. editor existit.

SODALES MEXICANI

Sodales Mexicani denuo enixe commendantur orationibus Nostrorum et omnium CC. Neminem fugit difficultas qua his temporibus impediuntur in obsequio debito praestando Christo Domino eiusque SS. Matri.

Ex pluribus autem relationibus Directorum discimus sodales fortiter praelia Domini agere et " *facere quod in ipsis est ad conservandam pietatem non inter sodales tantum sed inter omnes fideles* " sicuti v. g. **P. Martinus Habig** scribit de C. filiarum Mariae, cuius praeses fuerat in missione **Tarahumara**, (in Statu Chihuahuae), in illis regionibus quas per aliquot tempus laboribus, sacrificiis, orationibus ante 200 annos sanctificaverat notissimus **P. Herm. Glandorff, S. J.**, (1687-1763).

Iure merito, heroici sodales Mexicani ab omnibus sociis marianis per totum orbem terrarum ut signum charitatis expectare possunt adiutorium orationis fervidae.

" MATER TER ADMIRABILIS „ In Collegio Kalksburgensi

II.

Nonnulli alumni insignia laudis, quae pro rebus praeclare in bello gestis acceperant, Matri ter admirabili dedicare constituerunt.

Quam altis hic amor Matris ter admirabilis in animis iuvenum nostrorum radices egerit, ea quoque probant, quae unus eorum, nobilis vir Polonus, velut nomine ceterorum protulit, cum e bello redux sacellum denuo visitaret: " *Quoties, „ ait " recordatus sum eius. In summis enim periculis imago ipsius ante oculos meos veluti assurgebat et animum nova luce implebat „* Deit numisma sanguine respersum ostendens, se malle rem totam familiarem quam illud perdere asseruit.

In hora mortis

Praeclarissima denique huius in B. Virginem pietatis documenta invenies, ubi de *supremo agone* filiorum eius narrandum est. Iam ultimae multorum preces eam invocabant, ultimi obtutus eius imaginem salutabant. Sodalis noster **Albertus Salvator archidux**, cum anno 1896 ad mortem decumberet, imaginem Matris nostrae ter admirabilis accepit. " *Nunc „* clamat, " *eam possideo ; non iam patiar illam mihi eripi „*. Atque dum expiravit, eam penes se habere voluit. Ultimae litterae, quibus miles quidam adulescens mortem praevicens parentibus valedicit, incipiunt: " *Mater ter admirabilis, ora pro nobis ! „* et invocato eius auxilio super cognatos et amicos hisce verbis terminantur: " *Nec me deseras in hora mortis ! „* Alius juvenis pariter amore Matris ter admirabilis excellens sororem monialem rogaverat, orare pro se, ut stipendia faciens in bello potius mortem subiret quam cordis puritatem amitteret. Neque frustra hoc fecisse videtur. Nam qua hora illa preces coram Sanctissimo Sacramento fundebat, frater in montibus Tyrolensibus nivium mole obrutus ad meliorem vitam transivit.

Neque pauci fuerunt (1), qui ad aciem profecturi paulo ante obitum in sacello nostro Sacramenta susciperent ibidemque vitam et mortem cordi materno B. Virginis commendarent. Ipsam autem etiam animabus purgatorii propitiam fore pie credimus et inter exsequias, quae pro defunctis sodalibus celebrantur, imago Matris ter admirabilis tumbae apponi solet.

Favores erga Nostros

Quot beneficia in convictores tot in *Patres et Superiores nostros* intra spatium quinquaginta fere annorum a Matre nostra ter admirabili collata sunt. Rectores, Magistri ceterique Moderatores ab ipsis initiis totum collegium eidem regendum tradidere. Neque spe unquam decepti sunt. Vagatur *epidemia* inter pueros; instituitur devotio novendialis coram imagine nostra et morbus velut uno ictu exstinctus apparet. — Laborat quondam convictus noster *penuria alumnorum*. Rector cor aureum promittit et in posterum diu simili non vexabamur necessitate. Fere omnes Rectores unum vel plura corda

(1) Per errorem in " A. O. „ mensis octobris, p. 58, ad calcem primae partis articuli, paragrahus occurrit: " *Neque pauci defuerunt „*. Eadem paragraphus suo loco hic ponitur.

argentea Matri ter admirabili dedicaverunt, cui difficilimas hinc inde causas solvendas commendaverant.

Quidam e moderatoribus *puerulos pertinaces* vel difficulter tractandos ad Matrem ter admirabilem mittere consuevit, ut pro sua quisque emendatione oraret, et eos inde quasi ex improvviso mutatos rediisse testatus est. Eiusdem B. Virginis intercessioni absque dubio attribui debet, quod collegium Kalksburgense in tot tantisque horum temporum angustiis, quales sunt penuria victus, caritas annonae, periculum ne socialistae domum expiarent, morbi epidemici vel alia, sine notabili damno, immo sat prospere perduravit atque perdurat.

Et Nostri in *hora exitus* haud raro magnum solamen e solo aspectu imaginis Matris ter admirabilis perceperunt. Sit unus exemplo, rei domesticae adiutor et sacelli Congregationis per multos annos aedituus. Cui agonizanti rector collegii imagine ante oculos posita "*Frater* „, inquit, "*attuli effigiem Matris ter admirabilis, cui tam fideliter servisti* „. Ad haec ille imaginem digitis complexus respondit: "*Deo gratias! Mater ter admirabilis, ora pro nobis!* „

Veneratio apud externos

Restat, ut paucis dicamus, quantam venerationem *apud externos* Mater noster ter admirabilis habeat. Mox enim crevit fama illius et extra moenia collegii in vulgus diffundebatur. Tempore praesertim aestivo sanctuarium nostrum a plurimis Sodalitatibus ex urbe Vienna huc peregrinantibus frequentatur neque desunt fideles, qui B. Virginis auxilium visibiliter experti sint. Nobilissima femina ab amica inducta sacellum nostrum petit gravibus oppressa animi doloribus Invincibili enim vexatur affectu odii in puellam, quam ut cum filia propria luderet, in domum susceperat. Correpta est enim puella febris periculosa eaque etiam filiam infecit. Convalescit illa, moritur haec. Exinde pietas matronae in odium illius convertitur. At vixdum intercessionem Matris ter admirabilis supplex imploraverat, cum se ab omni affectu alieno in filiam adoptivam liberatam sensit; cuius rei memoriam cor aureum exhibet, in quo mater capillum filiae defunctae incluserat. — Infra imaginem nostram vides aliud cor inauratum epistulis supplicibus et gratias agentium plenum. Est donum mulieris quae gravem incisionem chirurgicam feliciter subiit.

Veneratio alibi

Porro suadentibus Patribus et Alumnis Kalksburgensibus etiam *alibi* Mater ter admirabilis honorari coepta est. Sic *Iulius e comitibus Zichy* iam episcopus Quinqueecclesiensis in Hungaria, nunc archiepiscopus Coloczensis in Hungaria, optimus quondam collegii nostri alumnus et Matri ter admirabili addictissimus, eius cultum in dioecesi sua introducturus, imaginem Matris ter admirabilis pulcherrimam huc misit, praesidem sodalitatis rogans, ut eam cum imagine nostra contingeret sibi-que sic consecratam remitteret. Curavit eximius praesul, ut cultus Matris ter admirabilis imprimis in collegio amplissimo, quod Societati nostrae in sede sua episcopali fundaverat, introducat. *Duae congregationes Viennenses* eius sibi nomen in titulum elegerunt eiusque imago in nonnullis ecclesiis et sacellis domesticis magna veneratione colitur. Congregatio sororum, quae *Filiae Divinae Charitatis* appellantur tum in sua familia tum in exteris ferventissime fovet ac propagat hanc devotionem.

In omnibus earum ecclesiis et sacellis collocata est imago Matris ter admirabilis; Viennae autem ad domum noviciatus sorores splendidissimam ecclesiam erexerunt Matri ter admirabili dedicatam in memoriam matrimonii initi Archiducis Francisci Salvator, sodalis congregationis Kalksburgensis, cum Archiducissa Maria Valeria, filia imperatoris Francisci Iosephi I. Ad gloriam B. Virginis augendam haud parum contulit *vexillum Congregationis*, quod effigie Matris ter admirabilis ornatum Sodales nostros non solum in processionibus publicis, sed etiam in peregrinationibus ad Mariazell in Styria situm, imo ad specum Virginis Immaculatae de Lourdes comitabatur. Nuper vexillum nostrum a Comitatu Aloisiano Viennensi electum est, ut iuvenibus Austriacis ad festa biscentenaria peregrinantibus praeiret. In communi Germanorum audientia autem Summus Pontifex, a quodam Nostro rogatus, vexillum Matris Ter Admirabilis propria manu benedicere dignatus est.

Ornatus sacelli

Ipsam denique sacellum ex eleemosynis tam alumnorum quam externorum decursu temporis tam splendide exornatum est, ut merito thesaurus collegii vocari possit. Quisquis illud perlustrat, nescit, quid magis in eo admiretur, artificiosum parietum decus et fenestras imaginibus ornatas an altare auro et gemmis coopertum eiusque in medio imaginem Matris coelestis, quae cum Iesulo infante familiares suos benigno vultu salutare videtur.

Haec omnia veluti ad oculos demonstrant, quam verum sit, quod quidam olim discipulus noster ex acie Russiaca ad praesidem congregationis suae scripsit: "*Amantissima nostra Mater ter admirabilis est et manet velut cardo vitae nostrae* „. Quae verba sane de omnibus valent, qui eam in Collegio nostro venerari didicerunt.

P. RICHARD KARLINGER, S. I.
(Prov. Austr.)

DOCUMENTA QUAEDAM CIRCA PRIMAM G. PARISIENSEM

II.

Regula Congregationis (apud Collegium Claromontanum, Parisiis)

1a

Primum unicuique propositum esse debet ut studia literarum pietatisque copulet, huiusque rationem potiore ducat, quae ad omnia valet et ad sapientiam quoque comparandam: tametsi non pietatis tantum exemplo sed diligentiae, praeterea in studiis ut praeluceat sedulo studendum est.

Regula 2.

Priusquam quis in sodalium numerum ascribatur, generalem anteactae vitae confessionem apud sacerdotem ex societate Iesu instituat, tum ut se ad ineundam hanc vitam melius comparet, tum ut Indulgentiam consequatur, eam confessionem facienti concessam sinetque seipsum Congregationi probare, vitae Innocentia, sacramentorum frequenti usu, et quacumque alia ratione, ut coaptari facilius possit.

Regula 3.

Confiteantur et communicent omnes 15° quoque (etsi decet id ab iis saepius fieri qui muneri alicui obeundo praefecti sunt in Congregatione) certo Sacerdoti ex Illis qui excipiendis sodalium Confessionibus designabuntur. Id praeterea facient omnibus solennioribus diebus, Christi nimirum, atque Bae Virginis nec non Pentecostes, sanctorum Petri et Pauli et omnium Sanctorum.

Regula 4.

Conandum omnino erit omnibus, ut die ac loco eodem, cum Id omnes facere debent, confiteri et simul communicare possint, ut mutuo exemplo et quodam quasi fervore pietatis excitent sese magis et inflamment. Id vero cum facient, quartam horae partem meditando transigent, ante et post Communionem. Quam etiam meditationem Iuverit usurpare festis diebus omnibus et pii alicuius lectione libri.

Regula 5.

Convenient omnes constituta die, neque aberit quisquam nisi iusta de causa et conscio atque annuente P. Congregationis aut Praefecto. In Congregationem vero Conventumque temere et sine facultate externi non Inducantur, vel admittantur.

Regula 6.

Praeter decretos ab Ecclesia Ieiunii dies abstinendum ex pietate In B.ma Virginis festorum pervigiliis, quibus etiam diebus Intererunt vespertinis praecibus, quae In Collegio celebrabuntur, et Congregationi quae habebitur.

Regula 7.

Sed Ipsi festis diebus, omnes una recitabunt officium Bae Virginis ante Communionem absque ullo cantu, et a prandio orationem de eiusdem laudibus In sacello Collegii audient. Qui etiam versati erunt, scriptorum vario genere in Bmae Virginis honorem Congregationis parietes circum ornabunt, die Annuntiationis, qui titularis et quasi tutelariorum erit.

Regula 8.

Quia Quadragesimae tempus acceptabile flagitat peculiarem ab omnibus Pietatis curam, Impensius se dent omnes ad huiusmodi opera. Quare et ut ad Id se tempus melius comparet, feriam 2am et 3am Quinquagesimae, per quos dies debacchantur caeteri, hilariterque a prandio praesertim tum orando, tum colloquendo de rebus piis transigent, et Ipso Quadragesimali tempore feria 4a et 6a conventus celebrabunt, ut Indulgentiam consequantur In Bulla contentam, atque pia alia opera exercent.

Regula 9.

Matutino tempore Antiphonam Salve Regina recitent, serotino autem hymnum Ave Maris stella: mane Item quartam minimum horae partem In oratione ponant et vespri tantundem In excutienda conscientia.

Regula 10.

Intersint quoque sacro quotidie, recitentque Coronam vel Rosarii partem 3am, quam secum gestare debent, nisi necessario teneantur Impedimento vespere, mane, ac meridie, audito signo salutationem Angelicam, et ut ea quae Congregationis commendari solent, sibi cordi esse testificentur, recitent quotidie ter pater noster et ter Ave Maria.

Regula 11.

Charitatem erga fratres aegrotos suam declarabunt, omni genere officiorum, orando potissimum et visendo, et animam agenti semper alicui designatus adsit, eumque assidue juvet et animet.

Regula 12.

Cum de sodalibus aliquis e vita excesserit, funus omnes comitentur elato etiam ab Ipsi Sodalibus corpore: nisi quid obstet, iustisque rite persolutis, primo quoque tempore officium defunctorum una recitent, sacroque intersint. In quo pro sodalis anima ferventius orent. Pium item erit eleemosinam vel aliquid aliud ad expiandam sodalis animam facere. Quod si alicuius absentis mors perferatur, omnes privatim et apud se officium defunctorum, aut Rosarium certe recitent, praeterea fundent sub cuiusque Initium mensis ad Deum preces pro sodalibus Congregationis defunctis, una omnes recitantes unum ex officio defunctorum nocturnum cum laudibus.

Regula 13.

Charitatem fraternitatis invicem diligant, atque inter se crebrius et familiarius agant, mutuis charitatis studiis provocantes... Iuvantesque et ab omni via mala pedes suos custodiant, et non ipsi tantum rem non habeant cum iis quorum sana vel doctrina vel mores non sunt sed avocent inde et extrahant quos possunt, atque ad meliorem frugem revocent. Inhibita cum primis Inani et blasphemia nominis usurpatione divini, noxiorum lectione librorum, et ad crebro utendum divinis sacramentis moneant et adhortentur; nullum postremo pietatis opus praetermittant. In quo non se quisque pro virili exercent, atque consilio et re et quacumque possunt ope omnes sublevant.

Regula 14.

Etsi exigi pecuniam a quoquam non placet, quisque tamen pro pietate, charitate, et modo conferre aliquid ne gravetur pro parte In communes sumptus ususque cum rei praesertim necessitas exposita fuerit; et quidquid conferetur, cedet bono communi vel egentium subsidio, de praefecti aliorumque qui publica In Congregatione munera obeunt, sententia.

Regula 15.

Quoniam non nimium otii est vacuique temporis studiosis litterarum, ex quibus constat Congregatio In primis, et quia propriis quaeque legibus Congregatio continetur, et via certa rationeque cohaeret, liberos et solutos alterius per se, caeteroque pia et religiosae obligatione et onere eos esse convenit In posterum qui nostram optaverint nomenque dederint.

Regula 16.

Qui obeunt In Congregatione munus publicum, officii sui leges habeant et teneant, easdem vero cum Provinciam deponent, successoribus tradant, et si quid monitos oportet, id ne praetermittant.

Regula 17.

Incumbant demum sedulo In eam curam ut has minime difficiles leges servant, ad quod conferet et a Deo id precatione contendere, et paenas etiam aequo ac lubenti animo subire, quibus ad officium, si quando deseri videatur, redire admoneantur, quas iis praesertim Impōni par est, qui aberunt a conventibus frequentius, quique ea quae celata In Congregatione esse oportet divulgarent, et qui gravius quid admiserint quod sodalibus Iustam offensionis causam afferat.

PIETAS ERGA SODALES DEFUNCTOS

C. quaedam virginum, defunctas socias viventibus in memoriam revocat, nam ad tabulam nitide ornatam lampades accendit in omni conventu. Mense novembri missa de requiem solemniter celebratur, cantum exsequentibus sodalibus; omnes s. communionem offerunt pro sororibus defunctis marianis; ad diem omnium defunctorum tota C. ad unumquemque tumulum omnium defunctorum suarum decadem rosarii recitat et carmen marianum cantat. Inter annum insuper, quater missa dicitur pro mortuis sodalibus.

Si quae congreganista ad meliorem vitam vocatur, tota C. cum vexillo funeri interest; quantum potest contendit et laborat, ut litteris nuntiis acerbi funeris, imaginibus, lapidi inscribatur defunctam fuisse sodalem; sepulchrum liliis seritur; nomen tabulis tum in sacello tum in aula C. inscribitur, in qua etiam locus sepulchri indicatur; necrologium in libro proprio conficitur; omnes sociae tres missas, totidem communionem et rosaria pro defuncta offerunt.

(V. "Mariengarten", Wien, 1917, p. 277).

ERRATA TYPOGRAPHICA

In tabulis pp. 45 et 47 "A. O." haec nobiscum communicant quae libenter hic adducimus:

Cechoslovaca: editor habitat Praha II, Ječná 2 (non: Fečna).

Neerlandica: nomen editoris est *Mulders* (non Mulder).

Austriacae: interim *P. G. Harrasser* sedem mutavit et habitat *Wien XIII, Lainzerstasse 136*.

Numerus omnium CC. nostrarum revera est 2,621; mendum occurrit non in additione, sed in impressione, ubi prov. **Austriacae** tantum 37 loco 137 CC. attribuuntur.

Si alia corrigenda occurrant, rogamus ut nobis nota fiant.

SODALES APUD LEPROSOS

Est in **Masdeu** leprosorum perfugium, in quo multis abhinc annis huiusmodi sanctitatis facinora perficiuntur, quibus diebus Paschalibus, Nativitatis et Regum testis esse licebat. Non Magi illi, qui singulis annis ad pueros veniant illuc congressi sunt. Non fulgore cuiusquam stellae facili oculis visu, locus ille periculosus est illustratus. Caeleste aliud signum, fidem dico, clarissimis suis radiis fulget, quo multi boni viri ad illud tristitiae receptaculum inter annum ducuntur. In eorum numero sunt nomina parvi cuiusdam exercitus iuvenum, qui omnes **Barcinonensi Sodalitati S. Aloysii** adscripti.

Cum ergo hi iuvenes per se ipsi festa Nativitatis et Regum moderari constituissent, nonnullos speluncis aedificandis designarunt, qui diebus Nativitatis proximis antrum quoddam non sine arte laudanda perficerent. Deinde ipso iam die Nativitatis hi iuvenes cum multis aliis sodalibus, *P. Vergés*, praeside Sodalitatis, duce, illuc conveniunt, ut pretiosa festorum praemia afferent quibus aegroti a Patre, opportunis nonnullis verbis adiunctis, donarentur. Cuius quidem doni leprosi, ut suam eis gratiam significant, obtulerunt Communionem cum precibus unius diei, ut iter suum Romam post aliquos dies, propter festa centenaria in honorem S. Aloysii, faciendum feliciter peragerent.

At vero singulari recordatione est dignus **musicalis concentus**, quo leprosos die Regum vespere hi iuvenes recreant et **collatio praemiorum** qua die proxima dominica et aegrotos et famulos domus exornant.

Primum quidem, grata visitatione laetati sunt leprosi die Regum, non solum *iuvenum Sodalitatis* et aliquorum iuvenum musicorum sed et etiam iuvenum feminarum: *sorum sodalium* S. Aloysii earumque aliarum familiarum, quae, sine metu contagionis, venerunt ut ludis ferrent opem suam.

Postquam igitur iuvenes *cantibus academiae* multa arte cantatis aliquas horas leprosos recreant, infirmarii aegrotorum simplices suos *cantus Nativitatis festorum* protulerunt. Quibusdam praeclaris *cantibus regionis* a virginibus praesentibus, et precibus "Salve," cantatis, consensus absolutus est.

At vero hoc nobis fuit quasi iucunda divinatio festi proximi diei dominicae, quo distributio praenuntiata facienda esset. **Partes Regum Magorum Sodales** egerunt in tribus illis donis, auri, thuris, mirrhae offerendis. Illuc vero, more consueto tantummodo *aurum* comportarunt. *Mirram* doloris sibi reliquerunt, cum viderent, non esse hoc dignum datum quod aliis tribuatur. Quanta vero sit haec mirra ex via proclivi septem vel octo k., pedibus maxima ex parte percurrenda, aliquo modo erui potest. Societati autem, quae singulis diebus caritate frigesce videtur, gratum odorem *thuris* suo eximio exemplo obtulerunt.

Ipsi etiam attulerunt singularem benedictionem Sancti Patri quam a *sodalibus* et peregrinis qui Romam concurrerunt, aegroti petierant. Hanc gratiam e Summo Pontifice acceptam, Pater Alegre, peregrinorum ductor, detulit; qui etiam illis multa cum diligentia atque perspicuitate, festa et sole nitates sacras Centenarii S. Aloysii explicuit: quid Missa Pontificalis eo tempore a Summo Pontifice celebrata significaret, quid insignis ipsius illa benedictio, quam afferret. Continuo iuvenes leprosis et famulis distribuerunt tabacum, dulcia, maxime vero multas et varias vestes, atque ita tamen, ut singulis aliquas eorum largirentur. Quod quidem, aliquibus verbis caritatis et cohortationis adiunctis, ut solent facere, sua sublimitate non potest non commovere. (V. *Iuventus*, Barcelona, 1927, p. 93).

Editor: *Albertus Boegle S. I.*

Superiorum permissu.

Romae - Ex Typographia Campitelli - Via Orazio Coclitae 50-A.